

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200080
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821200080.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: T. I., B.. XX. XX. XXXX, O. X. Y. XXXX/X, XXX XX P. B. O., zastúpený Mgr. Petrom Baranom, advokátom so sídlom: Námestie SNP 538/16, 091 01 Stropkov, IČO: 50 280 899, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubáňho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 372,80 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 372,80 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 20.11.2020 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 09.01.2021 domáhal rozhodnutia totožného s výrokom tohto rozhodnutia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 27.09.2017 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500201060, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len „zmluva“). Žalobca v úverovej zmluve vystupuje ako spotrebiteľ, keďže uzatvoril predmetnú úverovú zmluvu ako fyzická osoba a pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná úverová zmluva je tak zmluvou spotrebiteľskou podľa Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Na žalobcu sa preto vzťahujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa ust. § 53 ods. 6 zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník účinného v čase uzavretia zmluvy platilo: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.“ Najvyššia prípustná odplata v čase uzavretia úverovej zmluvy predstavovala podľa vtedy platného a účinného § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. dvojnásobok priemernej RPMN, a teda 29,10% (2 x 14,55). Odplata pre konkrétny úver poskytnutý žalobcovi na základe úverovej zmluvy (po započítaní poistného) predstavovala až 34,16%. Keďže skutočná odplata (34,16%) prevyšovala najvyššiu prípustnú odplatu (29,10%) je možné konštatovať neplatnosť celej zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Ak by aj predmetná úverová zmluva bola platná, poskytnutý úver na jej základe je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z obsahu predmetnej zmluvy je zrejmé, že táto neobsahuje

náležitosti, ktoré v čase jej uzavretia vyžadoval platný a účinný zákon o spotrebiteľských úveroch. V zmluve predovšetkým nie sú uvedené: - predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, - v zmluve taktiež nie je uvedený správny údaj o odplate podľa Občianskeho zákonníka, keďže do výšky odplaty nebolo zahrnuté poistné za poistenie schopnosti splácať úver. Uvedené vyplýva už len z toho, že odplata za úver (18,56%) je totožná s ročnou úrokovou sadzbou (18,56%), a to napriek tomu, že okrem úrokov mal žalobca platiť podľa zmluvy aj poistné vo výške 7,80 eur/mesačne. Ako sme už uviedli vyššie, správny údaj o odplate predstavuje 34,16%. Z uvedeného vyplýva, že boli porušené ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého má zmluva obsahovať odplatu podľa občianskeho zákonníka a tiež ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s tým že sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Ak by bola úverová zmluva platná, vzhľadom na uvedené by sa poskytnutý úver považoval za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa citovaného ustanovenia platí, že „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.“ Vzhľadom na neplatnosť úverovej zmluvy resp. bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru mal žalovaný nárok iba na vrátenie istiny úveru. Na základe uzatvorenej úverovej zmluvy žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 600,- €, zatiaľ čo žalobca do dnešného dňa žalovanému vrátil 972,80 €. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preukázané: - že žalovaný od uzatvorenia úverovej zmluvy prijímal od žalobcu mesačné plnenia v celkovej výške 972,80 €, čím sa jeho majetok zvýšil celkovo o sumu 972,80 €, - že žalobca žalovanému dobromyseľne plnil záväzok odo dňa uzatvorenia úverovej zmluvy jednotlivými plneniami, čím sa jeho majetok znížil celkovo o sumu 972,80 €, - obohatenie žalovaného, ktoré predstavuje rozdiel medzi peňažnou čiastkou reálne poskytnutou žalovaným (600,- €) a sumou, ktorú žalobca zaplatil (972,80 €), t.j. suma vo výške 372,80 €, je získané prijímaním plnenia z neplatného právneho úkonu resp. plnenia bez právneho dôvodu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preukázané, že žalovaný sa prijímaním jednotlivých finančných plnení bezdôvodne obohatil na úkor majetku žalobcu v celkovej výške 972,80 €, čím naplnil znaky bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 Občianskeho zákonníka. Ešte pred podaním žaloby sa žalobca pokúsil o mimosúdne vyriešenie sporu, a to písomnou predžalobnou výzvou na vydanie bezdôvodného obohatenia v lehote do 19.11.2020. Predžalobná výzva bola žalovanému doručená dňa 11.11.2020. Napriek uvedenému k mimosúdne vyriešeniu veci nedošlo. Okrem sumy 372,80 eur si preto žalobca uplatňuje aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. vo výške 5 % ročne zo sumy 372,80 eur od 20.11.2020 (teda od prvého dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty určenej vo výzve) do zaplatenia.

2. K podanej žalobe sa vyjadril žalovaný v podaní zo dňa 08.02.2021, v ktorom uviedol, že žalobca odôvodňuje žalobný návrh tým, že žalovaný do RPMN mal zahrnúť mesačné splátky poistného, nespravil tak a preto je RPMN určená nesprávne a ďalej že odplata v zmysle uzavretej úverovej zmluvy prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty. Tvrdenia žalobcu v celom rozsahu žalovaný popiera. Dňa 28.09. 2017 bola medzi sporovými stranami uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo 8500201060 (ďalej v texte aj ako „zmluva“ alebo „úverová zmluva“). Na základe úverovej zmluvy bolo dohodnuté poskytnutie úveru vo výške 600,- EUR, ktorý má žalobca vrátiť spolu s úrokom za jeho poskytnutie v 48 mesačných splátkach á 17,80 EUR. Úver bol v prospech účtu žalobcu vyplatený dňa 20.12. 2017. Tvrdenie žalobcu, podľa ktorého by sa poistné za poistenie schopnosti splácať úver malo zahrnúť do RPMN a odplaty nemá oporu ani v právnych predpisoch a ani v žiadne skutočnosti, ktorú by žalobca preukázal. Žalovaný poukazuje na prihlášku do poistenia. Túto žalobca podpísal dňa 27.09. 2017 a už z priamo z jej textu vyplýva, že poskytovateľ úveru - žalovaný - nevyžaduje poistenie schopnosti splácať úver ako podmienku pre uzavretie zmluvy o úvere, jej plnenie a poskytnutie úveru. V žalobe sa táto skutočnosť nespochybňuje, a teda je potrebné uviesť, že pristúpenie žalobcu do poistenia nebolo podmienkou pre získanie úveru a táto skutočnosť nie je sporná ani v kontexte tvrdení žalobcu uvádzaných v žalobe. Obsah prihlášky do poistenia je potrebné chápať komplexne, keďže obsahuje skutočnosti dôležité pre samotný vznik poistenia. Nie sú to len ustanovenia upravujúce vyhlásenia o veku, zdravotnom stave a pod., ale je to komplexný dokument. Je z jeho textu zrejmé, že žalobca pristúpil do poistenia uzavretého na základe rámcovej zmluvy medzi žalovaným a poisťovňou. Následne je dôležitý aj obsah úverovej zmluvy, z ktorého vyplýva, že poistenie nie je nutné pre získanie úveru. Žalobca mohol a môže kedykoľvek dosiahnuť zrušenie poistenia spôsobom určeným Občianskym zákonníkom. Teda žalobca môže žiadať o zrušenie poistenia, nezaplatiť náhradu poistného a pod. Neplatenie náhrady poistného a na to nadväzujúci zánik poistenia nikdy nebolo a nie je dôvodom pre zosplatenie úveru; čiže v prípade

ukončenia poistenia (na základe žiadosti, z dôvodu neplatenia náhrady poistného výpoveďou) nezakladá ani povinnosť doplniť iné poistenie schopnosti splácať úver. Skutočnosť, že poistné v súvislosti s poistením, ktoré nie je podmienkou pre získanie úveru, sa nezapočítava ani do odplaty (definovanej § 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z.) vyjadrila v stanovisku aj Národná banka Slovenska zo dňa 03.10.2014, ORE-9892/2014. Ak poistné nie je súčasťou odplaty, nie je ani súčasťou RPMN, keďže filozofia ich výpočtu je v princípe rovnaká pokiaľ ide o náklady na poistné netvoriace podmienku pre získanie úveru. Uzavretím poistenia získanie úveru nikdy podmienené nebolo. Odporuje tomu jednak znenie prihlášky do poistenia, jednak fakt, kedy neplatenie náhrady poistného je dôvodom na jeho ukončenie. Zánik poistenia nie je ani zákonným a ani zmluvne dohodnutým spôsobom pre zosplatnenie úveru, nejestvuje žiadne ustanovenie o tom, že po zániku poistenia má poistený (dlžník) povinnosť v určenej lehote predložiť nové poistenie a pod. Uzavretie poistenia nebolo predpokladom pre získanie úveru, čiže v zmysle citovaného ustanovenia zákona nebol dôvod ani pre záver, aby bolo súčasťou celkových nákladov a výpočtu RPMN. Hodnota RPMN je určená správne, a výška RPMN neprevyšuje maximálne prípustnú odplatu podľa osobitného predpisu. Zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo 8500201060 bola uzavretá dňa 28.09.2017. Posledné údaje o priemerných hodnotách ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk bolo zverejnené dňa 31.07.2017 (posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí druhého štvrťroku). Takto zverejnené údaje sa stali aplikovateľnými podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. až do prvého dňa po ďalšom zverejnení uvedených údajov. Relevantný údaj v zmysle uvedeného bol teda 10,12 %, čiže maximálne prípustná odplata bola 20,24 %. Táto hodnota prekročená nebola. Žalobca ďalej tvrdí, že úverová zmluva neobsahuje uvedenie predpokladov na výpočet RPMN. Argumenty žalobcu sú nedôvodné. Predpoklady, na základe ktorých bola RPMN určená, sú vyjadrené v úverovej zmluve. Vzhľadom na uvedené žalovaný popiera dôvodnosť žalobou uplatneného nároku a tvrdenia žalobcu a preto navrhuje, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a súčasne žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 20.05.2021 v ktorom uviedol, že žalovaný na viacerých miestach svojho vyjadrenia uvádza, že RPMN bola určená správne a že do výpočtu RPMN nebolo potrebné zahrnúť poplatok za poistenie, keďže toto bolo dobrovoľné (teda nebolo vyžadované resp. nebolo podmienkou poskytnutia úveru). V podanej žalobe nenamieta nesprávne určenie RPMN ale nesprávne určenie odplaty úveru a hlavne to, že celková odplata prevyšuje najvyššiu prípustnú odplatu. RPMN a odplata predstavujú odlišné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. j) a písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), pričom každá z nich je aj odlišne právne definovaná v právnych predpisoch. RPMN je definovaná v zákone o spotrebiteľských úveroch zatiaľ čo odplata úveru je cez zákonné splnomocnenie (ust. § 53 ods. 6 zák.č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník) definovaná v nariadení vlády SR č. 87/1995 Z.z.(ďalej iba „nariadenie“). Podľa § 1 ods. 1 nariadenia platí: „Odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.“ Z citovanej definície tak vyplýva, že pre zahrnutie nejakého odplatného plnenia do výpočtu odplaty sa nevyžaduje, aby služba, za ktorú sa plnenie poskytuje bola povinná resp. bola podmienkou poskytnutia úveru. Pre zahrnutie plnenia do výpočtu odplaty postačuje, že ide o odplatné plnenie (i), ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy (ii) a takéto plnenie je spojené alebo vyžadované pri poskytnutí finančných prostriedkov (iii). Tretia podmienka pre zahrnutie určitého plnenia do celkovej odplaty úveru je tak stanovená alternatívne bez toho, aby nevyhnutne muselo ísť o plnenie za službu, ktorá je povinná resp. „nedobrovoľná“. Pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti, že poistenie vstupuje do výpočtu odplaty úveru (resp. je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov) dávame súdu do pozornosti znenie ust. § 1a ods. 3 nariadenia: „Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na nájom a kúpu veci, ktorú spotrebiteľ užíva s právom jej kúpy po uplynutí dojednaného času užívania (lízing), a súčasťou odplaty je aj havarijné poistenie, je najvyššia prípustná výška odplaty 2,5-násobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 ročne.“ Uvedené potvrdzuje aj odborná literatúra: „a) Odplata integruje všetky plnenia, ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov a viažu sa na akúkoľvek službu viazanú na poskytnutie hlavnej úverovej služby. Z tohto pohľadu je pritom irelevantné, či povaha doplnkových súvisiacich služieb, teda aj poistenia, je

voliteľná alebo nie, keďže v konečnom dôsledku dochádza k zvyšovaniu ceny hlavnej služby. Uvedený výklad súvisí aj so zákonnou povinnosťou zákazu viazania služieb a z hľadiska praktického postihuje dlhodobú snahu veriteľov bremeno skutočného protiplnenia skrývať do súvisiacich plnení, ktoré neraz prezentujú ako zdanlivo a formálne dobrovoľné. Uvedený výklad tak v plnej miere presadzujeme aj vo vzťahu k platbám poistenia, ktoré spíňajú, rovnako ako aj ostatné voliteľné a dobrovoľné plnenia, zákonné znaky inkorporácie plnení vstupujúcich do civilnoprávnej odplaty v súlade s dikciou nariadenia vlády SR. V tejto súvislosti pre úplnosť a potvrdenie správnosti postoja dávame do pozornosti a contrario aj ust. § 1a ods. 3 nariadenia vlády. b) Zo záveru ad a) plynie, že tak dobrovoľné, ako aj povinné poistenie dojednané pri poskytovaní služby vstupuje do výpočtu odplaty, ako súvisiace plnenie, ktoré v celkovom meradle navyšuje povinnosť spotrebiteľa plniť (odplatu) spojenú a súvisiacu s poskytnutím hlavnej služby.“ (Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2015, str. 567-568). Ak žalovaný vo svojom vyjadrení (správne) poukazuje na skutočnosť, že výška priemernej RPMN bola ku dňu podpisu zmluvy iba 10,12% (a nie v žalobe resp. v zmluve uvedených 14,55%), tak to nič nemení na správnosti záveru, že odplata za daný konkrétny úver (34,16%) presiahla najvyššiu prípustnú odplatu. Naopak z tejto skutočnosti je zrejmé, že najvyššia prípustná odplata bola prekročená ešte výraznejšie, a teda porušenie práva spotrebiteľa bolo v danom prípade ešte závažnejšie. Ak totiž výška priemernej RPMN bola ku dňu podpisu zmluvy iba 10,12%, potom aj najvyššia prípustná odplata (dvojnásobok priemernej RPMN) dosahovala iba 20,24%. Poukázal na skutočnosť, že keďže ku dňu podpisu zmluvy bol správny údaj o výške priemernej RPMN iba 10,12%, tak potom žalovaná tento údaj v zmluve uviedla nesprávne. V zmluve totiž žalovaná uviedla ako údaj o priemernej RPMN až 14,55%. Z uvedeného je zrejmé, že spotrebiteľ (žalobca) bol v danom prípade uvedený do omylu, keďže v zmluve bolo uvedené, že priemerná RPMN sa pohybuje podstatne vyššie ako tomu bolo v skutočnosti. Poskytovaný úver sa tak žalobcovi javil výhodnejší, čo objektívne mohlo ovplyvniť jeho ekonomické správanie a rozhodnutie sa pre uzavretie tejto úverovej zmluvy. Dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru tak spočíva aj v nesprávnom uvedení priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa § 9 ods. 2 písm. z) zákona účinného ku dňu podpisu úverovej zmluvy platilo, že „zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.“ Súčasne podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch platilo, že „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),“. Žalovaná vo svojom podaní poukazuje na skutočnosť, že predpoklady na výpočet boli v úverovej zmluve uvedené, pričom vo svojom podaní cituje ustanovenie úverovej zmluvy, z ktorého by podľa jej názoru mali tieto predpoklady vyplývať. Vychádzajúc zo žalovanou citovaného ustanovenia je zrejmé, že toto neobsahuje žiadne informácie o tom, ktoré predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a teda ktoré údaje vstúpili do vzorca pre výpočet RPMN. Podľa zák. č. 129/2010 Z.z. platného a účinného v čase podpisu zmluvy sa pri údají o RPMN musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. V zmysle rozhodovacej praxe odvolacieho súdu pritom do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Spotrebiteľ by inak nemohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. V súvislosti s absenciou tejto náležitosti poukazujem príkladom na nasledovné rozhodnutia Krajského súdu Prešov: sp. zn. 3Co/77/2017 zo 6.4.2017; sp. zn. 5Co/128/2018 zo 4.4.2019; sp. zn. 7Co/129/2018 z 21.1.2019; sp. zn. 19Co/23/2019 z 30.5.2019, v ktorých odvolací súd vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v dôsledku neuviedenia predpokladov použitých pre výpočet RPMN.

4. Na vyššie uvedené podanie reagoval žalovaný podaním zo dňa 02.06.2021 v ktorom uviedol, že Poistné za poistenie, ktoré nie je podmienkou poskytnutia úveru, nespĺňa definíciu nákladov uvedenú v citovanom zákone ustanovení, pretože nie je ani nákladom spojeným s poskytnutím peňažných prostriedkov (čo sú typicky náklady napríklad na poplatky za overenie podpisov u notára pri zriadení

záložného práva ako zabezpečenia úveru) a ani nákladom vyžadovaným pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Poistné za dobrovoľné poistenie nepredstavuje súčasť odplaty ani preto, lebo nejde o plnenie medzi dodávateľom (poskytovateľom úveru) a spotrebiteľom, pričom táto podmienka je osobitne zdôraznená v druhej vete citovaného ustanovenia. Poukázal ďalej na dôvodovú správu k § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (novela č. 106/2014 Z.z.) a k pojmu odplata osobitne na nasledovne vymedzený zámer zákonodarcu pre to, čo sa pod odplatou má rozumieť, cit. : „Z pohľadu koncepčného je potrebné sa vysporiadať s pojmom odplata, ktorý bude subsumovať akékoľvek náklady spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Odplata tak bude zahŕňať jednak úrok, jednak poplatky za poskytnutie úveru, pravidelné poplatky, ktoré bude sprevádzať trvanie úverového vzťahu, ale aj všetky náklady spojené s obligatónym poistením úveru a podobne.“ Poukázal na stanovisko Národnej banky Slovenska, ktorá sa ako vrcholný orgán v oblasti ochrany spotrebiteľa v oblasti finančnom trhu jednoznačne vyjadrila k tomu, že poistné pri nepovinnom dobrovoľnom poistení nie je súčasťou odplaty podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. K tvrdeniu žalobcu, podľa ktorého má byť uvedená nesprávna hodnota priemernej RPMN, uviedol nasledovné : V súvislosti s uvádzaním priemernej RPMN podľa § 21 ods. 2 v spojení s § 9 ods. 2 písmeno z) zákona č. 129/2010 Z.z. a v súvislosti s výpočtom najvyššej prípustnej odplaty podľa § 53 ods. 6 Obč. zákonníka v spojení s nar. vlády č. 87/1995 Z.z. je potrebné upozorniť na to, že ide o dva odlišné údaje. Údaj „priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov“ v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. je odlišný od údaju „priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk“ v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobca ich nerozlišuje. To, že ide o dva odlišné údaje, vyplýva aj z právneho predpisu, ktorý určuje ich výpočet a zverejňovanie. a) údajoch v hlásení v rozsahu časti B hlásenia, a to 1. objemy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet kumulatívne za všetkých veriteľov, 2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov a kreditných kariet, 1. objemy kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk, 2. priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk.“ Ustanovenie § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 9 ods. 2 písmeno y) odkazuje na priemerné hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom toto je údaj určený a zverejnený v zmysle § 2 písmeno a) citovanej vyhlášky MF SR. Pokiaľ ide o výpočet odplaty, tak pre účely § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. sa použije údaj priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk a ten je určený a zverejnený podľa § 2 písmeno b) citovanej vyhlášky MF SR. Tvrdenie žalobcu preto je nesprávne a založené na nedôvodnom zamieňaní oboch údajov a hodnôt. Ako žalovaný uviedol vo vyjadrení k žalobe, zmluva bola uzavretá dňa 28.09. 2017. Posledné údaje o priemerných hodnotách ročnej percentuálnej miery nákladov a o priemerných hodnotách ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk bolo zverejnené dňa 31.07. 2017 (posledný pracovný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí druhého štvrtroku). Takto zverejnené údaje sa stali aplikovateľnými podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. až do prvého dňa po ďalšom zverejnené uvedených údajov (to bolo dňa 30.10.2017). Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 21 ods. 2 v spojení s § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010) teda bola : 14,55 % (príloha č. 1 k tomuto podaniu) Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk (§ 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) teda bola : 10,12 % (príloha č. 2 k tomuto podaniu) a na jej základe určená maximálna odplata 20,24 %. To, že ide o odlišné údaje vyplýva samozrejme aj z toho, že sú samostatne zverejňované. K opakovanému tvrdeniu žalobcu o neuvedení predpokladov použitých na výpočet RPMN žalovaný poukazuje na predloženie vyjadrenie a uvádza, že predpoklady, na základe ktorých bola RPMN určená, sú vyjadrené v úverovej zmluve. Tvrdenie o matematickom výpočte je v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z. Ak by sa v úverovej zmluve vyžadoval výpočet /matematický výpočet alebo vzorec/ RPMN, potom by takáto povinnosť bola v § 9 ods. 2 zakotvená rovnako, ako je to v § 4 uvedeného zákona. Na rozdiel od uvedeného ale v § 9 už zákon neuvádza požiadavku na uvedenie príkladu výpočtu RPMN a ani reprezentatívneho príkladu. Výklad prezentovaný žalobcom odporuje § 3 zákona č. 400/2015 Z.z., podľa ktorého „Právny predpis musí byť terminologicky jednotný. Na označenie rovnakých právnych inštitútov sa používajú rovnaké právne pojmy v rovnakom význame. Jeden právny pojem s vymedzeným významom sa v tomto význame používa jednotne v celom právnom poriadku. Ak je význam právneho pojmu vymedzený v jednom právnom predpise, nemôže iný právny predpis pre ten istý právny pojem vytvárať iný význam; to neplatí, ak právny pojem v tomto význame nemožno použiť v inom právnom predpise. Rovnako je neprípustné, aby právny predpis inak vymedzil význam rovnakého právneho pojmu len pre jeho časť.“ Nie je možné vykladať „predpoklady použité na výpočet RPMN“ v § 9 tak, že zahŕňajú

aj uvedenie matematického výpočtu, ak v § 4 toho istého zákona sa popri „predpokladoch použitých na výpočet RPMN“ má ešte uviesť aj príklad daného výpočtu.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 8500201060, potvrdením zo dňa 28.08.2020 Raiffeisen banky, výzvou na úhradu preplatku zo dňa 04.11.2020, prehľadom pohybov, vyjadrením žalovaného zo dňa 08.02.2021 a 02.06.2021, vyjadrením žalobcu zo dňa 20.05.2021.

6. Na základe uvedeného zistil nasledovný skutkový stav:

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500201060, ktorú uzavreli žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ vyplýva, že žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 600,00 eur. Úroková sadzba predstavovala hodnotu 18,56 % ročne a RPMN predstavovala 20,07 % ročne. Priemerná hodnota RPMN bola stanovená na 14,55 %. Celkové náklady spojené s úverom tak predstavovali sumu 254,40 eur. Celková čiastka teda sumu 854,40 eur. Výška pravidelnej mesačnej splátky bola stanovená na sumu 17,80 eur (12,50 eur istina, 5,30 eur splátka úroku). Počet splátok 48.

8. V zmluve bolo dohodnuté taktiež poistenie - súbor poistenia Balík B s výškou náhrady poistného v sume 7,80 eur mesačne.

9. V bode 7 Zmluvy je uvedené, že pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že úver bol poskytnutý okamžite a v dohodnutej sume, táto Zmluva zostane platná dohodnutý čas, veriteľ a Dlžník si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v Zmluve a nedôjde k zmene splátkového kalendára. RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z. z.

10. Z prehľadu prijatých platieb v období od 28.11.2016 do 27.08.2020 je zrejmé, že žalobca mesačne uhrádzal sumu 25,60 eur.

11. Podaním zo dňa 04.11.2020 žalobca vyzval žalovaného na úhradu sumy 321,60 eur v lehote do 19.11.2020 z dôvodu vzniknutého preplatku.

12. Z prehľadu pohybov zo dňa 08.01.2021 vyplýva, že žalobca vykonával úhrady mesačne vo výške 25,60 eur s poslednou úhradou dňa 10.12.2020.

13. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

14. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverových zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 3 ods. 3 zákona NR SR č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

21. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

23. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

25. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatvárala žalovaná ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný žalovanou bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné

predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobkyne ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

26. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

27. Zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

28. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

29. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

31. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

32. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a. zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b. je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

33. Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

34. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

35. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým

súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

36. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona. Žalovaný je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobca bol v daných prípadoch spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluvy uzavreté medzi stranami sporu majú charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z., musia obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

37. Jednou zo sporných skutočností bolo zarátanie resp. nezarátanie poistenia do RPMN žalovaným, ktoré je následne spojené so správnym resp. nesprávnym uvedením výšky RPMN. Zo zmluvy a z vyjadrenia žalovaného je zrejmé, že ten do RPMN nezarátal poistenie schopnosti splácať úver vo výške 7,80 eur mesačne. Súd v tomto smere poukazuje na stanovisko Krajského súdu v Prešove uvedené v rozhodnutí sp. zn. 20Co/80/2016, podľa ktorého: „uzatvorenie poistenia bolo podmienkou pre získanie úveru, a preto v zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. náklady súvisiace s poistením mali byť zahrnuté do výšky RPMN. Tým, že sa tak nestalo, je RPMN v zmluve o úvere uvedená v nesprávnej výške. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má podľa názoru odvolacieho súdu rovnaké následky, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec - ani v jednom prípade spotrebiteľ nepozná skutočnú výšku RPMN, v dôsledku čoho si nemôže spraviť obraz o celkovej cene úveru a nemôže posúdiť, nakoľko je úver pre neho výhodný. Preto tak neuvedenie RPMN, ako aj jej uvedenie v nesprávnej výške má za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.“ Vzhľadom na vyššie je preto možné konštatovať, že poistné malo byť zarátané a premietnuté do výšky RPMN.

38. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že najvyššia prípustná odplata v čase uzatvorenia úverovej zmluvy predstavovala podľa vtedy platného a účinného § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. dvojnásobok priemernej RPMN, a teda 29,10 % (2x14,55). Odplata pre konkrétny úver poskytnutý žalobcovi na základe predmetnej úverovej zmluvy predstavovala 34,16 %. Súd sem zarátal (na základe skutočností uvedených v bode 38. uznesenia) taktiež poistné, nakoľko sa jedná o ďalší náklad ktorý je súčasťou poskytnutia predmetného úveru. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že tým, že skutočná odplata presahovala najvyššiu prípustnú odplatu je predmetná zmluva neplatná.

39. Medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patria aj náležitosti uvedené v ustanovení § 9 odsek 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere. Podľa tohto ustanovenia zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať RPMN, všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, ako aj celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

40. Súd dospel k záveru, že v Zmluve o úvere absentujú uvedené predpoklady použité na výpočet RPMN, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve musí byť jasné a pre spotrebiteľa jednoznačné, z akých predpokladov sa vychádzalo pri výpočte RPMN. Z predloženej zmluvy je zistiteľná iba samotná výška RPMN banky a priemerná RPMN na trhu. K uvedenému súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN. Zmluva síce obsahuje časť označenú ako „Predpoklady na výpočet RPMN“ avšak z toho žiadnym spôsobom nevyplýva, aké náklady sa do RPMN premietajú. Preto súd má za to, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

41. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“. Súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

42. Súd taktiež zistil, že zmluva neobsahuje, v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluvách sa uvádza len výška splátky a počet splátok bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluvy obsahovali termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

43. S neuvedením predpokladov použitých na výpočet RPMN a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a taktiež termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, Zákon o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere spájal v zmysle ustanovenia § 11 odsek 1 písm. a) následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, preto súd môže konštatovať, že predmetný úver je bezúročný a bezpoplatkový.

44. Súd mal za preukázané, že žalobca v prospech žalovaného uhradil sumu 972,80 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný úver súd vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov a s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný žalobcovi poskytol celkovo reálne len sumu 600,00 eur, má súd za to, že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi plnenie získané bez právneho dôvodu, teda bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Rozdiel medzi poskytnutými prostriedkami zo strany žalovaného a žalobcom uhradenými prostriedkami činí sumu 372,80 eur.

45. Na základe vyššie uvedeného preto žalobe ako dôvodnej v celom rozsahu vyhovel.

46. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

47. Žalobca požadoval v konaní aj úroky z omeškania od 20.11.2020 vo výške 5,00%.

48. Súd zároveň zaviazal žalovaného v zmysle § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka k zaplateniu zákonného úroku z omeškania vo výške 5,00 % z dlžnej sumy od 20.11.2020, t.j. po márnom uplynutí lehoty určenej žalobcom vo výzve, nakoľko mal za to, že k tomuto dňu sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia a preto mala žalobca v zmysle Občianskeho zákonníka nárok na úroky z omeškania.

49. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

51. Žalobca bol v súdnom konaní úspešný v celom rozsahu a preto mu súd priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. O konkrétnej výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.